

Załącznik 1

Diagnoza problemów społecznych obszaru Gminy Lubycza Królewska

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Ogólna charakterystyka Gminy Lubycza Królewska

Zadaniem tej diagnozy jest analiza i zobrazowanie problemów społecznych występujących na terenie Gminy Lubycza Królewska.

Zgodnie z Wytycznymi stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia

w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),

- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, (określających stan kryzysowy), na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe,

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Podstawą formalno-prawną, obok Wytycznych jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późniejszymi zmianami), a zwłaszcza jej art. 18 ust. 2 pkt 6, który określa tytuł do uchwalania programów rewitalizacji. Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku, która określa rewitalizację jako zadanie własne gminy, może także stanowić podstawę prawną. Merytoryczne wymogi tej ustawy są zasadniczo zbieżne z Wytycznymi, przy czym wprowadza ona nowe narzędzia programowania i wdrażania rewitalizacji i ustanawia dodatkowe wymogi proceduralne. Do czasu wejścia w życie ustawy, czyli do 2023 roku, gminy mogą stosować rozwiązania prawne określone w Wytycznych lub w ustawie o rewitalizacji, w zależności od własnych potrzeb i możliwości.

Diagnoza społeczna, która jest przedmiotem niniejszego opracowania obejmuje ogólną charakterystykę gminy w kontekście problemów społecznych oraz pogłębioną analizę kwestii społecznych, jako zasadnicze kryterium określenia zasięgu i charakteru stanu kryzysowego zgodne z jego definicją.

Przedmiotem analizy będzie demografia, skala i rozmieszczenie problemów społecznych na obszarze gminy (w tym np.: poziom bezrobocia, poziom ubóstwa, poziom przestępczości, poziom aktywności społecznej, inne problemy społeczne).

Diagnoza ta została sporządzona dla całego obszaru gminy z rozbiem na mniejsze obszary (sołectwa) przy czym na potrzeby wskazania podobnych obszarowo terenów, aby mogła być podstawą do analiz służących wyznaczeniu zasięgu obszarów zdegradowanych, a następnie wyboru obszarów rewitalizacji obszar miasta podzielono na dwie części – część Północną i Południową (mapa 1).

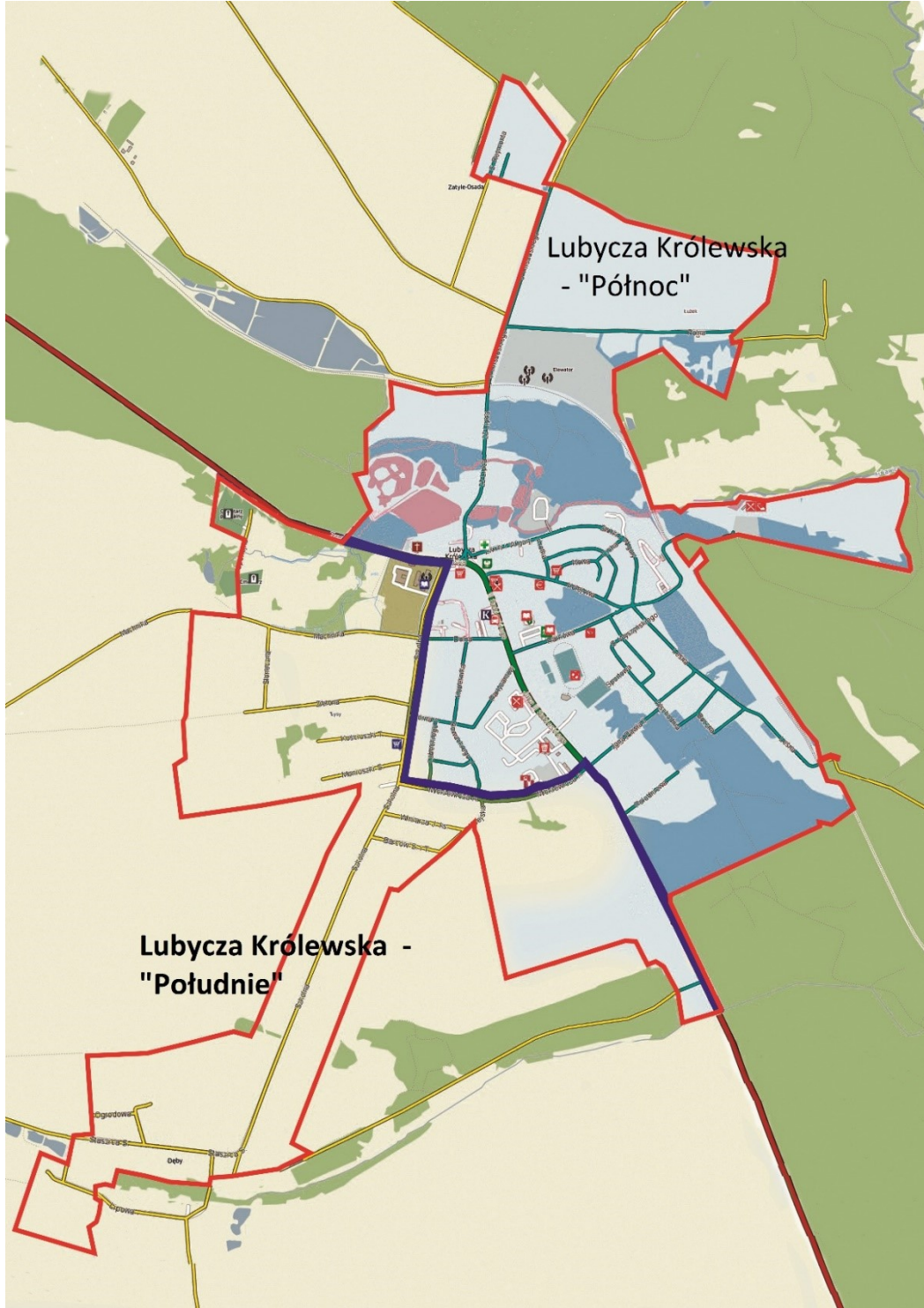
Diagnoza zawiera również ogólny opis danych demograficznych i część danych zobrazowanych w odniesieniu do całej gminy ze względu na brak możliwości odniesienia ich do poszczególnych sołectw.

Jako wskaźniki obrazujące problemy społeczne obrano liczbę osób bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców poszczególnych sołectwa, liczbę osób/rodzin (w tym długotrwale bezrobotnych) korzystających z różnych form pomocy OPS w odniesieniu do poszczególnych obszarów (sołectw) i liczby ich mieszkańców, oraz liczbę organizacji społecznych w poszczególnych sołectwach, jako wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej.

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Mapa 1

Podział Miasta Lubycza Królewska w podziale na część Północną i Południową

Opracowanie: Katarzyna Jaremczuk/UM Lubycza Królewska

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Diagnoza obszaru, to również wskazanie podstawowych danych dotyczących gminy Lubycza Królewska, wraz z tendencjami (sadek, wzrost) pokazanymi na przełomie kilku lat.

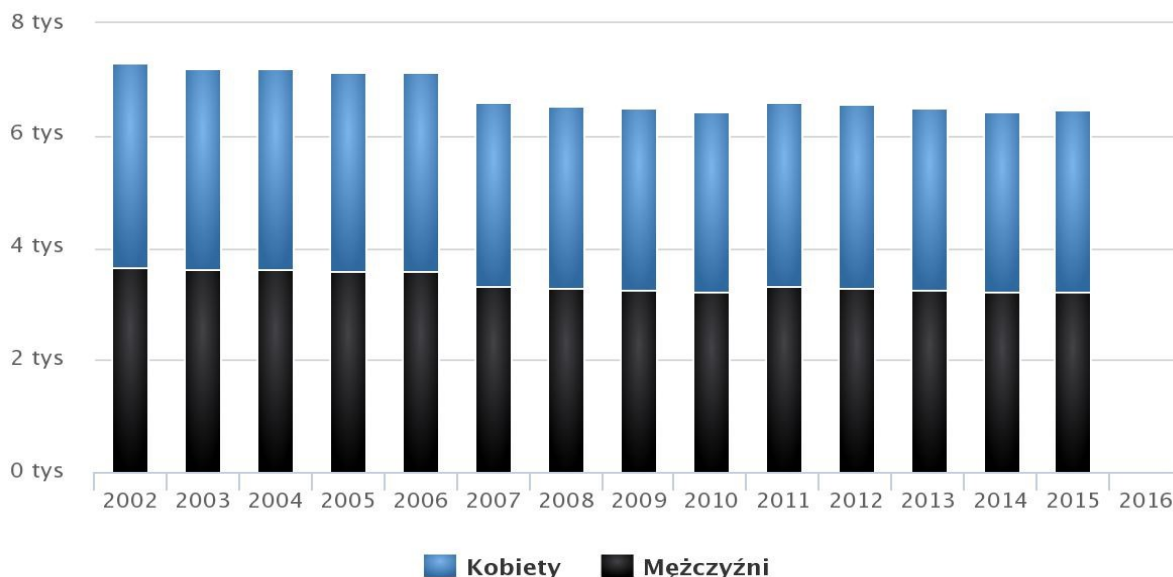
Demografia

Podstawowym problemem społecznym, z którym spotykają się małe gminy i miasteczka do spadek demograficzny – związany zarówno ze spadkiem liczby urodzin, ale również z rosnącą migracją – związaną zarówno z podejmowaniem nauki poza obszarem gminy jak i zarobkową.

Wykres 1

Populacja – Gmina Lubycza Królewska w latach 2002 – 2016

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Analizując wykres zauważyć można znaczny spadek ludności w 2007 roku – wynika on ze zmian granic administracyjnych na terenie powiatu tomaszowskiego - z dniem 1 stycznia 2007 zmniejszono powierzchnię gminy do 208,09 km² (na korzyść gminy Bełżec).

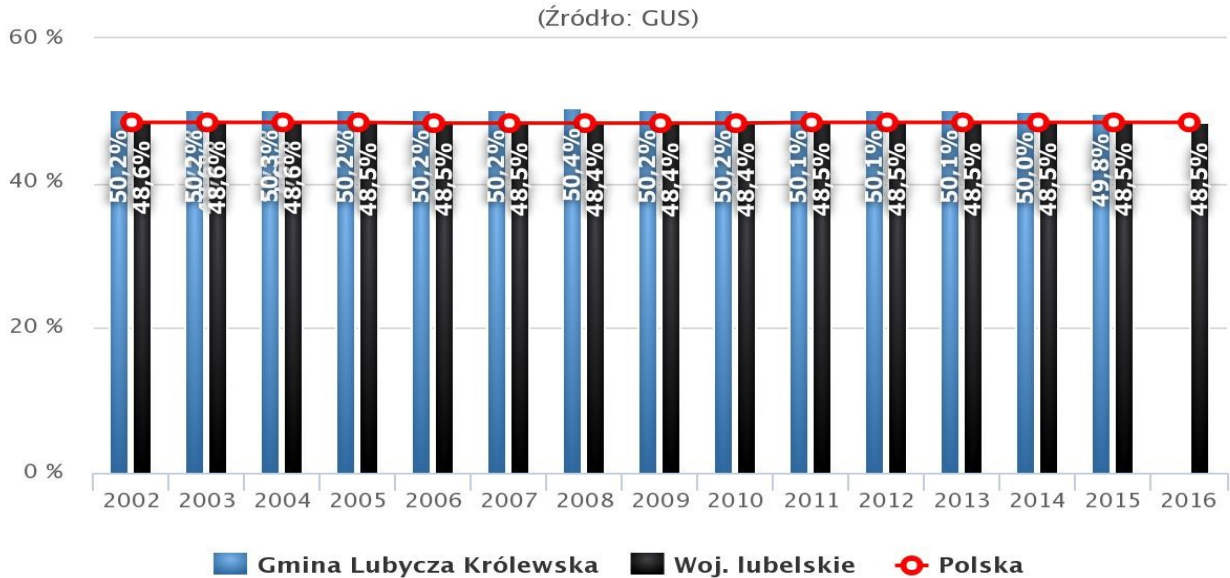
Ma to znaczenie w kontekście spadku liczby mieszkańców, ponieważ liczba osób zamieszkujących Lubyczę Królewską w 2006 roku wynosiła 7144 (3561 kobiety i 3583 mężczyzn), a w 2007 roku była już znacznie niższa i wynosiła 6589 osób (3283 kobiety i 3306 mężczyzn). Do końca 2015 roku odnotowuje się dalszy spadek – 6444 osoby (3237 kobiet i 3583 mężczyzn), w tym znaczny spadek liczby mężczyzn z 3306 w 2007 roku do 3207 w roku 2015. Wskaźnik ten przez wiele lat utrzymywał się na poziomie wyższym od

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

wskaźnika dla kraju i województwa (lubelskiego), obecnie coraz bardziej zbliża się do średniej krajowej.

Wykres 2

Odsetek mężczyzn – Gmina Lubycza Królewska w latach 2002 – 2016

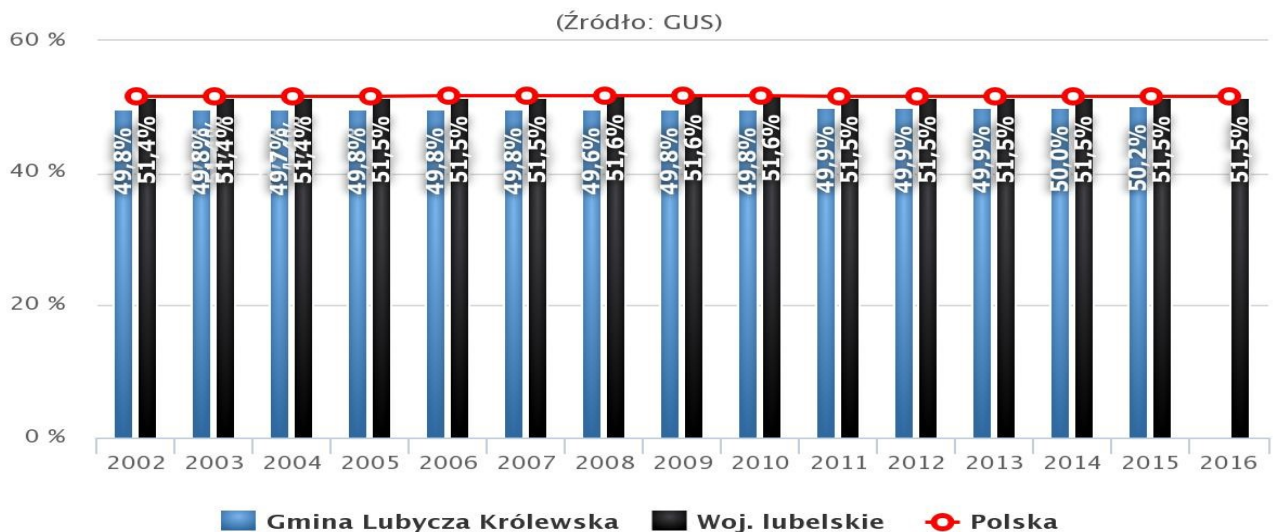
www.polskawliczbach.pl

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Odsetek kobiet zamieszkujących Gminę Lubycza Królewska, w stosunku do ogółu mieszkańców, przedstawiony na poniższym wykresie (Wykres 3), wykazuje natomiast tendencję wzrostową. Jest on jednak w dalszym ciągu niższy od średniej dla kraju i województwa lubelskiego.

Wykres 3

Odsetek kobiet – Gmina Lubycza Królewska w latach 2002 – 2016

www.polskawliczbach.pl

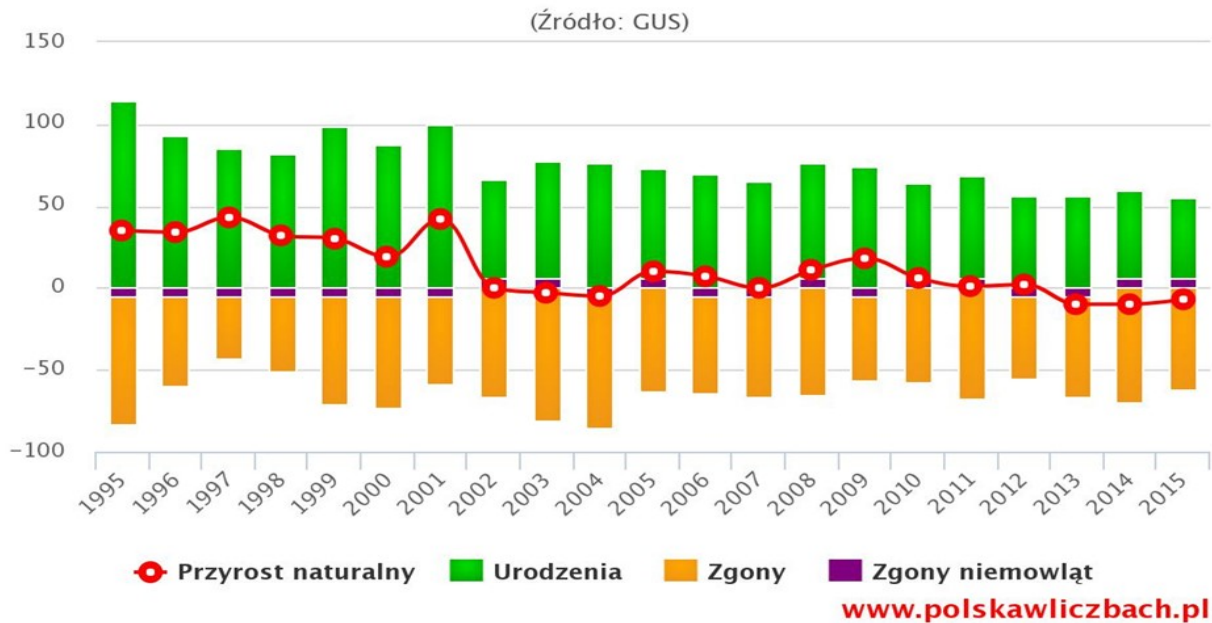
Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Istotną kwestią w omawianiu procesów demografii jest również przyrost naturalny (Wykres 4) i Migracje (Wykres 5). Gmina Lubycza Królewska ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -7. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,1 na 1000 mieszkańców gminy Lubycza Królewska. W 2015 roku urodziło się 55 dzieci, w tym 56,4% dziewczynek i 43,6% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 376 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,68 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

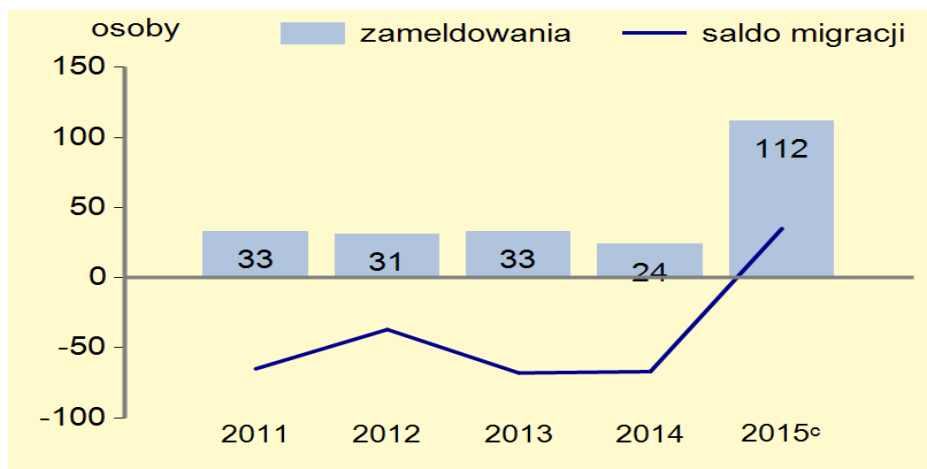
Wykres 4

Przyrost naturalny w latach 1995–2015 w gminie Lubycza Królewska

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Wykres 5 Migracje ludności na pobyt stały

Źródło: GUS, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016

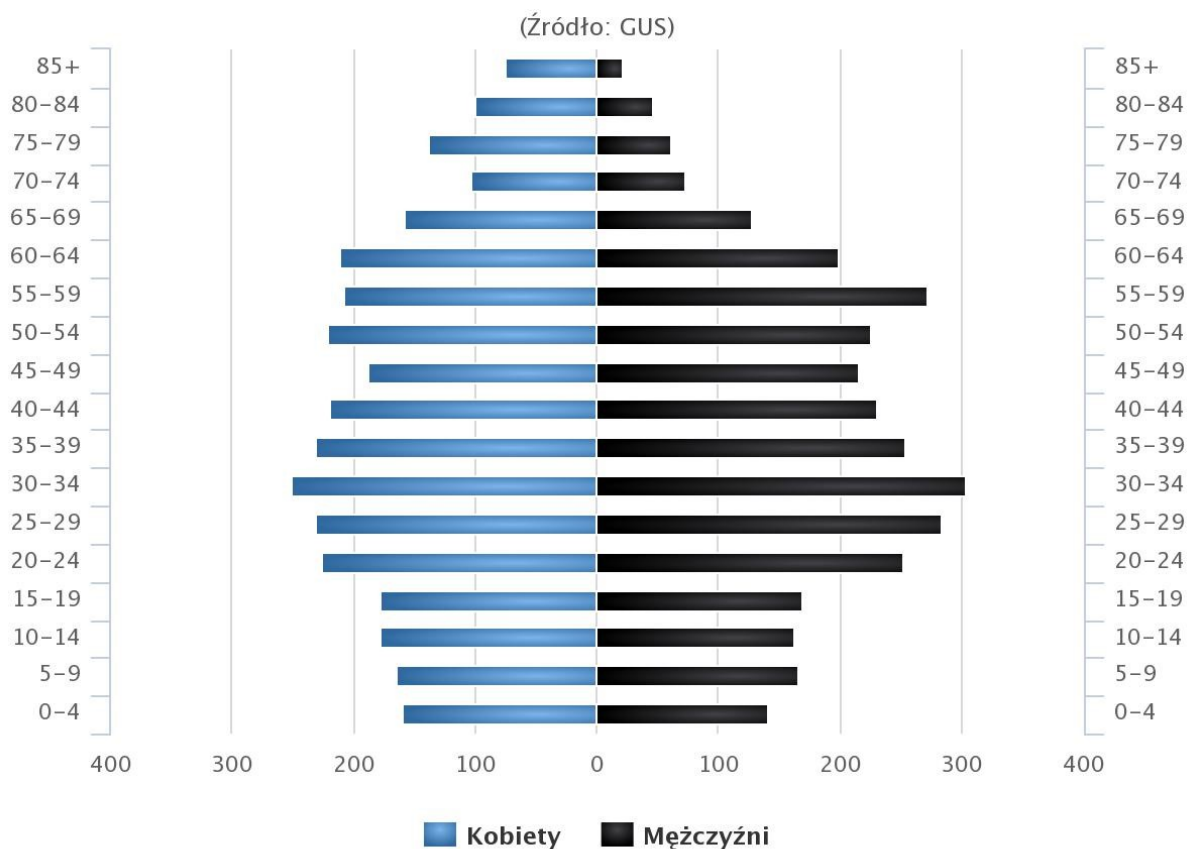
Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

W 2015 roku zarejestrowano 106 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 70 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Lubycza Królewska 36. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0.

Analizując dane demograficzne warto również wskazać wiek mieszkańców gminy Lubycza Królewska w podziale na płeć oraz stan cywilny (wykres 6 i 7).

Wykres 6

Piramida wieku mieszkańców gminy Lubycza Królewska, 2015

www.polskawliczbach.pl

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Przedstawiony powyżej wykres wyraźnie pokazuje przewagę kobiet w górnej części piramidy (od 60 roku życia) i przeważającą liczbę mężczyzn w stosunku do liczby kobiet pomiędzy 20 a 55 rokiem życia zamieszkałych analizowany obszar.

Mieszkańcy gminy Lubycza Królewska zawarli w 2015 roku 36 małżeństw, co odpowiada 5,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

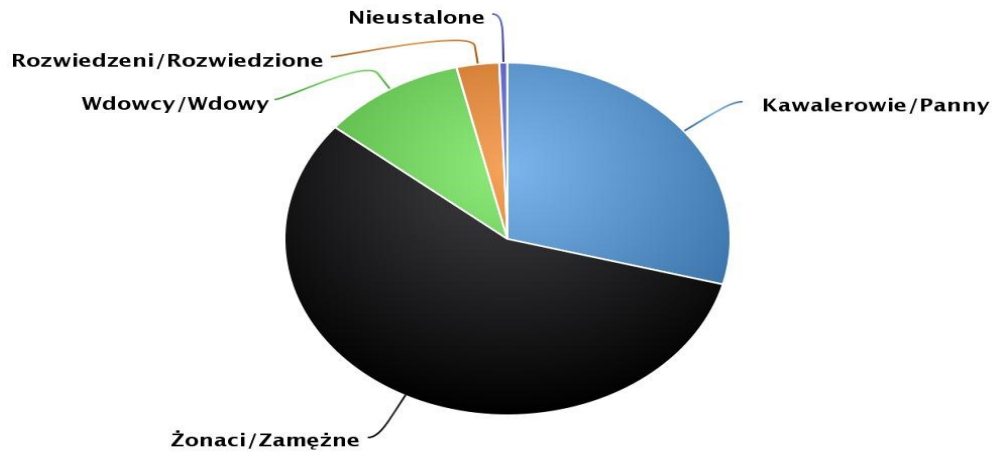
Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

29,1% mieszkańców gminy Lubycza Królewska jest stanu wolnego, 56,7% żyje w małżeństwie, 3,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,4% to wdowy/wdowcy.

Wykres 7

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – Gmina Lubycza Królewska

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

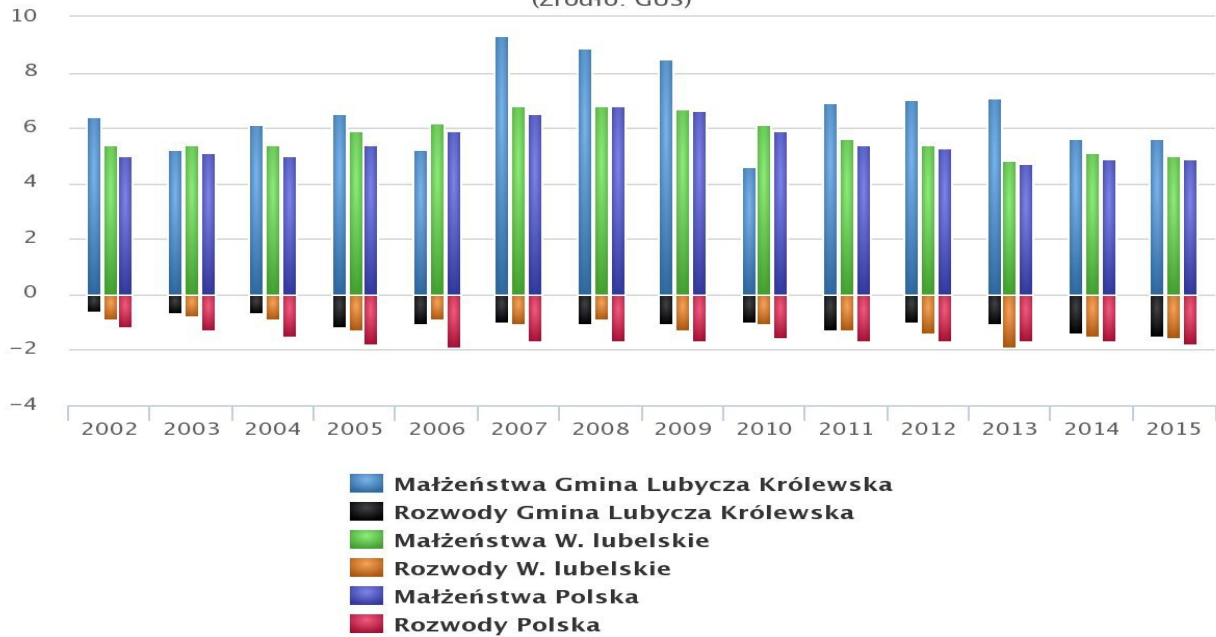
www.polskawliczbach.pl

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Wykres 8

Małżeństwa i rozwody na 1000 ludności w gminie Lubycza Królewska w latach 2002 – 2015

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

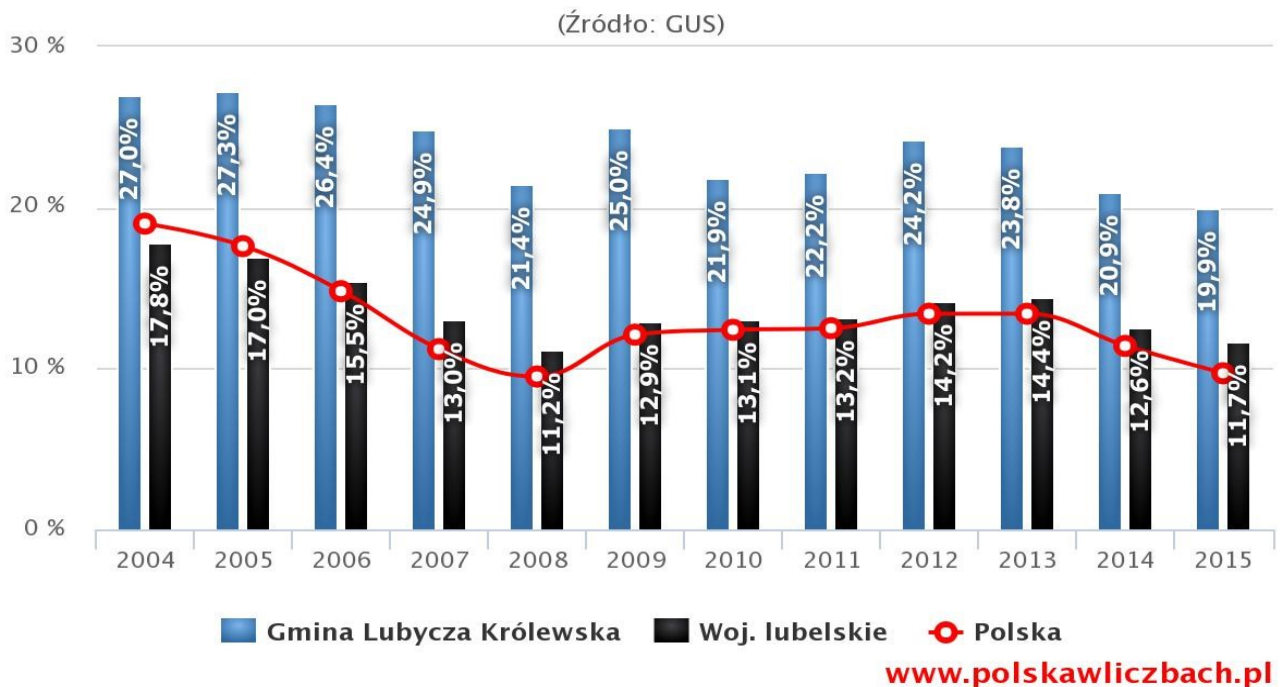
Bezrobocie

W gminie Lubycza Królewska na 1000 mieszkańców pracuje 147 osób (dane na koniec 2015 roku). 48,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 51,6% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Lubycza Królewska wynosiło w 2015 roku 19,9% (21,8% wśród kobiet i 18,4% wśród mężczyzn). Przy czym bezrobocie definiowane zostało jako stopa bezrobocia rejestrowanego - stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji)

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Lubycza Królewska 183 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 155 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -28.

Wykres 9

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Lubycza Królewska w latach 2004 – 2015

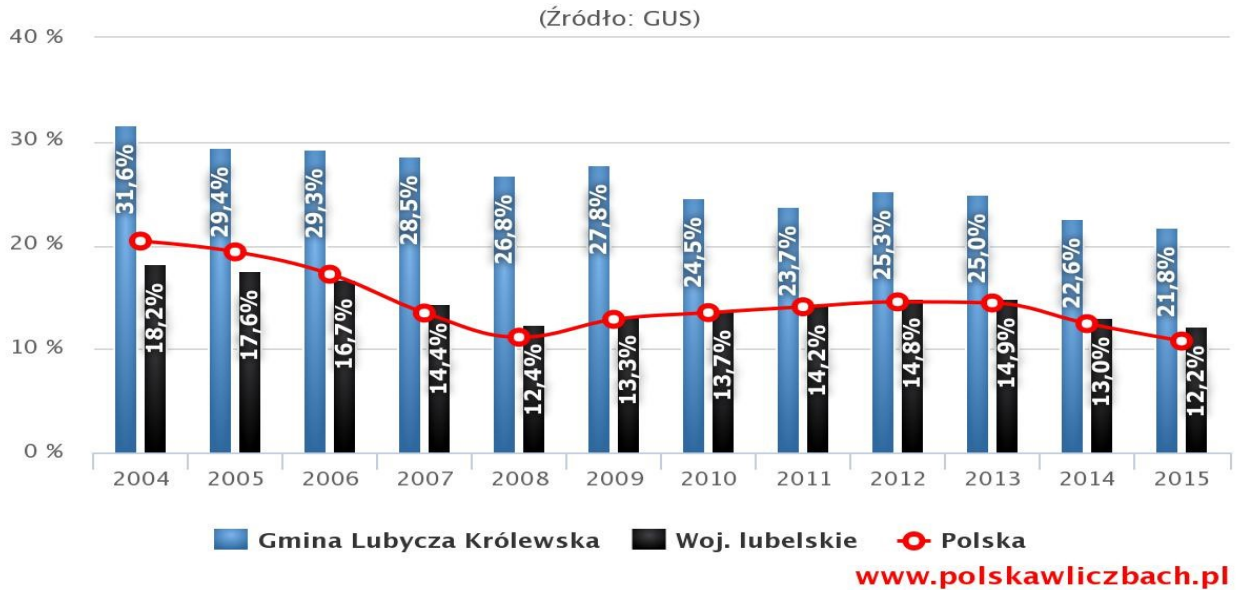
Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Wskazane w wykresie dane wykazują tendencję spadkową co jest zgodne z panującym trendem w województwie lubelskim i kraju, są natomiast w znacznym stopniu wyższe od średniej dla województwa i kraju. Dodatkowo na poniższych wykresach wyraźnie widać przewagę kobiet, wśród osób bezrobotnych (wykres 10 i 11).

Wykres 10

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

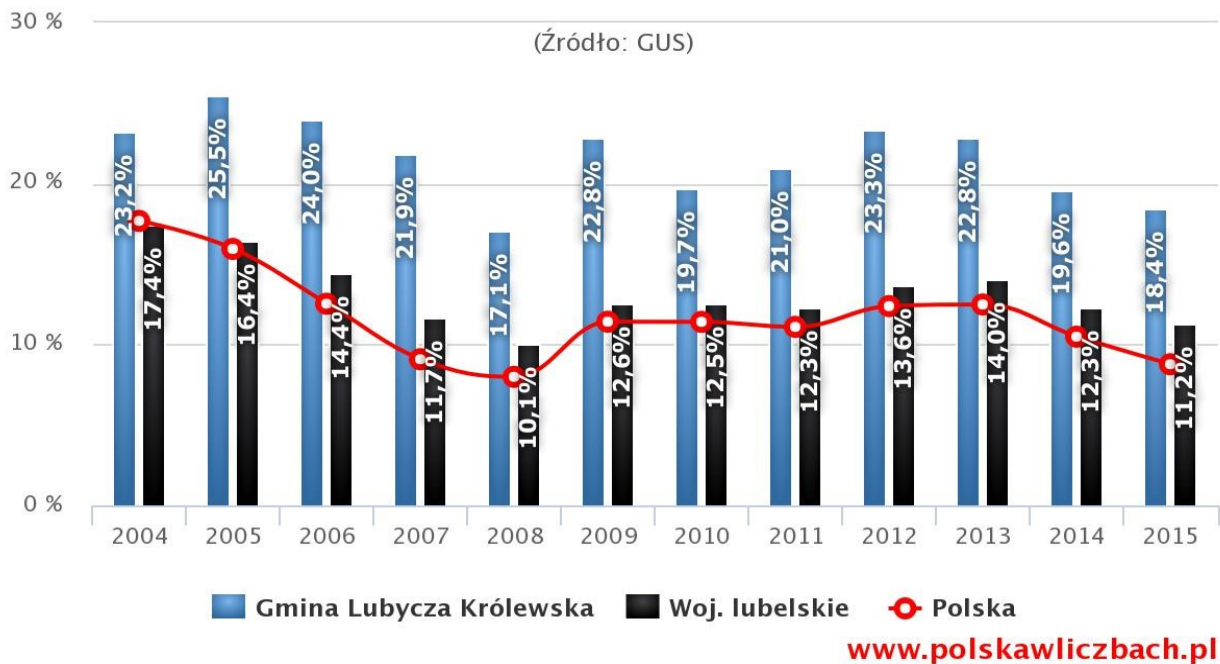
Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego wśród kobiet w Gmina Lubycza Królewska w latach 2004 – 2015

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Wykres 11

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego wśród mężczyzn w Gmina Lubycza Królewska w latach 2004 – 2015

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Szkolnictwo i nauka

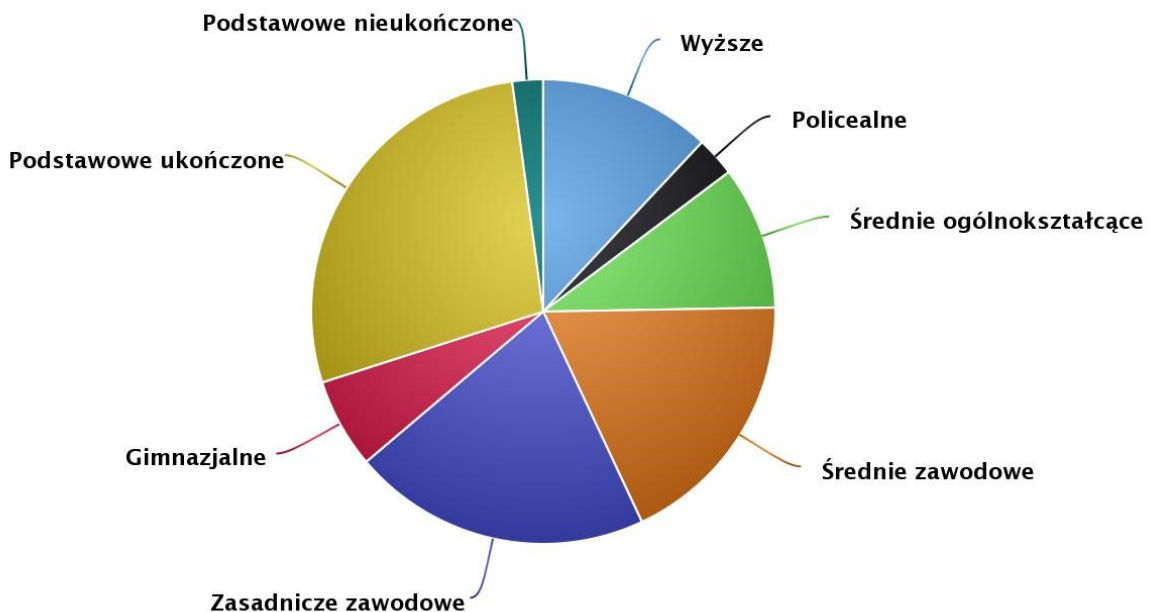
Według danych z 2011 roku (Narodowy Spis Powszechny), 1 624 mieszkańców gminy Lubycza Królewska jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 809 kobiet oraz 815 mężczyzn). Poziom wykształcenia przedstawiał się następująco: 12,0% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,7% wykształcenie policealne, 10,0% średnie ogólnokształcące, a 18,3% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 20,8% mieszkańców gminy Lubycza Królewska, gimnazjalnym 6,3%, natomiast 27,8% podstawowym ukończonym. 2,1% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa lubelskiego mieszkańcy gminy Lubycza Królewska mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Lubycza Królewska największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (29,3%) oraz średnie zawodowe (16,2%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,3%) oraz podstawowe ukończone (26,2%).

Wykres 12

Poziom wykształcenia – Gmina Lubycza Królewska

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

www.polskawliczbach.pl

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

16,6% mieszkańców gminy Lubycza Królewska w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,8% wśród dziewczynek i 16,3% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 617 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,40 dzieci w wieku przedszkolnym.

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

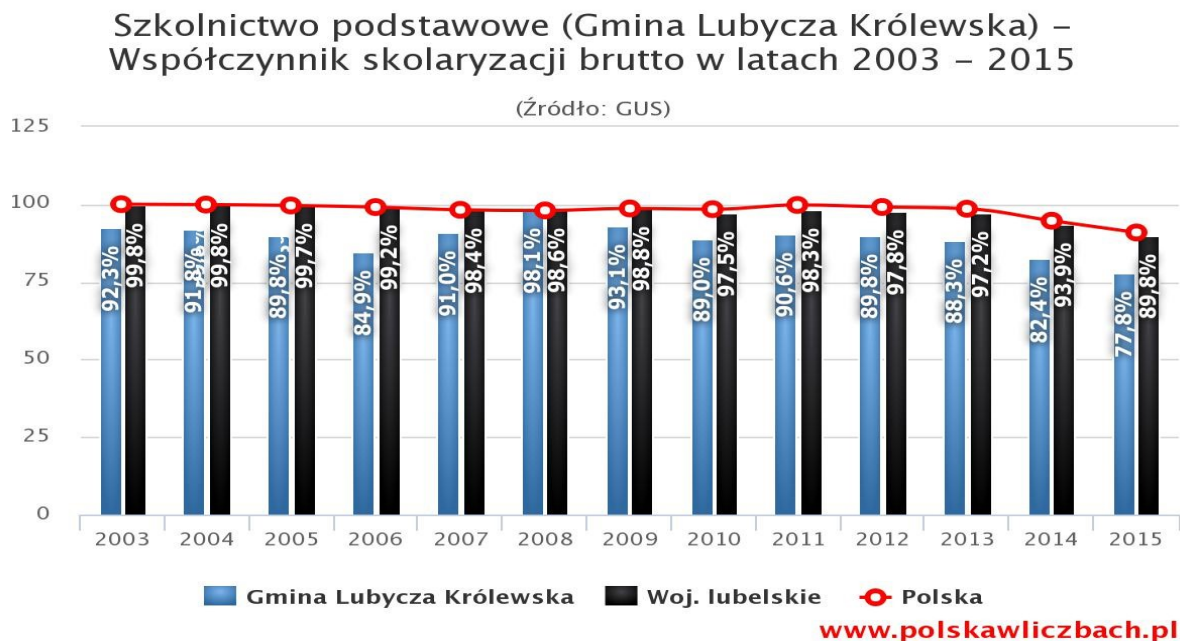
W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 24,0% ludności (23,9% wśród dziewczynek i 24,2% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 19 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 77,75.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,3% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (13,6% wśród dziewczyn i 10,9% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 20 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 89,45.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 17,7% mieszkańców (17,8% wśród dziewczyn i 17,7% wśród chłopaków).

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 29,4% mieszkańców gminy Lubycza Królewska w wieku potencjalnej nauki (27,9% kobiet i 30,9% mężczyzn).

Wykres 13

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubycza_Krolewska#dane-demograficzne

Zgodnie z definicją GUS, wskaźnik skolaryzacji to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Współczynnik skolaryzacji brutto dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę wszystkich uczniów szkół podstawowych bez względu na wiek na początku danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 7-12 lat (wiek przypisany do tego poziomu) według stanu w dniu 31 XII tego samego roku; wynik podawany jest w ujęciu procentowym.

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Analizując powyższe zestawienie wskaźnik dla dzieci w wieku szkolnym w Gminie Lubycza Królewska jest niższy od wskaźnika dla kraju i województwa. W przedmiotowej diagnozie nie analizujemy wskaźnika skolaryzacji dla dzieci w wieku gimnazjalnym ze względu na wchodzącą w życie reformę systemu oświaty i brak możliwości porównania po okresie obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji tych danych.

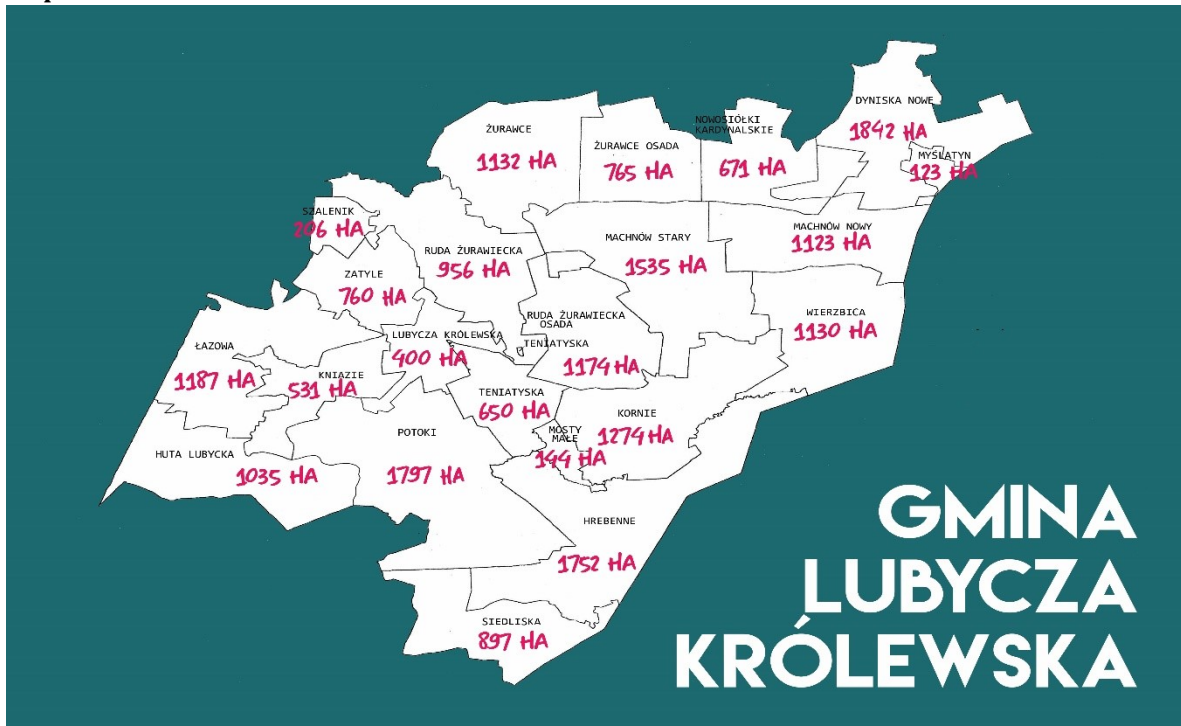
Analiza szczegółowa w odniesieniu do poszczególnych sołectw/ obszarów analitycznych.

Podstawowym wyznacznikiem ograniczający obszar rewitalizacji, który może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, to zasada, że nie może on obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Poniższe wykresy (Wykres 14 i 15) określają liczbę mieszkańców w poszczególnych obszarach analitycznych, z uwzględnieniem podziału terenu miasta Lubycza królewska na dwa podobszary. Liczba mieszkańców w poszczególnych obszarach analitycznych nie przekracza 30% mieszkańców gminy.

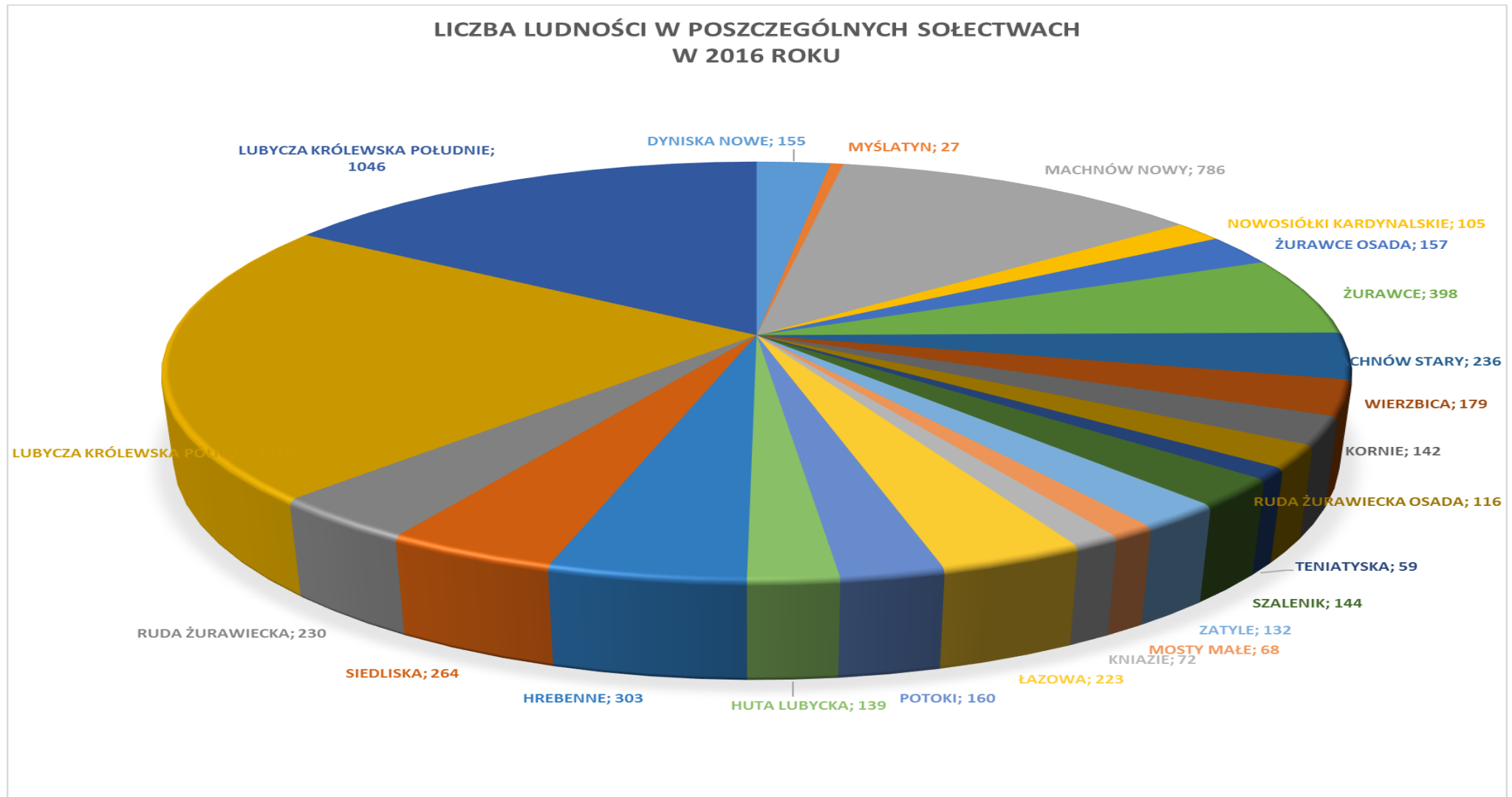
Dodatkowo, żaden z obszarów analitycznych nie posiada powierzchni większej niż 30% obszary Gminy

Mapa 2

Opracowanie: Katarzyna Jaremczuk/UM Lubycza Królewska

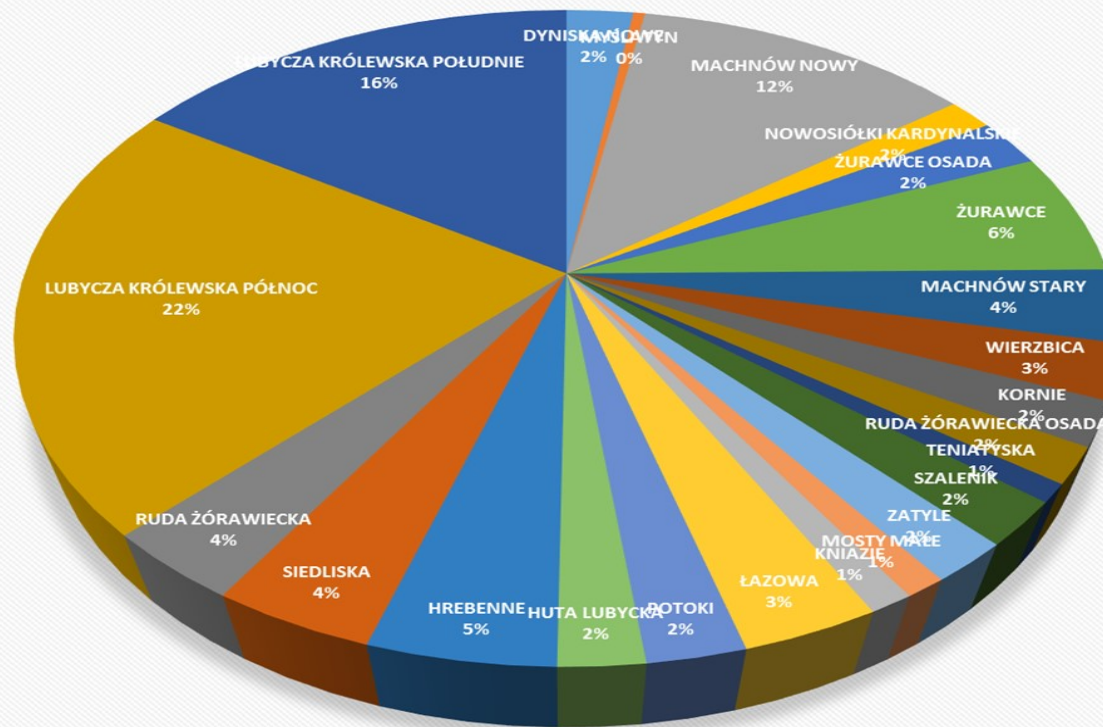
Wykres 14, Opracowanie własne na podstawie danych z UM Lubycza Królewska

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Wykres 15, Opracowanie własne na podstawie danych z UM Lubycza Królewska

Liczba ludności sołectwa

- DYNISKA NOWE
- MYŚLATYN
- MACHNÓW NOWY
- NOWOSIÓŁKI KARDYNAŁSKIE
- ŻURAWCE OSADA
- ŻURAWCE
- MACHNÓW STARY
- WIERZBICA
- KORNIE
- RUDA ŻÓRAWIECKA OSADA
- TENIATYSKA
- SZALENIK
- ZATYLE
- MOSTY MAŁE
- KNIAZIE
- ŁAZOWA
- POTOKI
- HUTA LUBYCKA
- HREBENNE
- RUDA ŻÓRAWIECKA
- LUBYCZA KRÓLEWSKA PÓŁNOC
- LUBYCZA KRÓLEWSKA POŁUDNIE

Pomoc Społeczna

Pomoc społeczna umożliwia przewyższanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin. Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

1. osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2. cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;

mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Główne cele pomocy społecznej:

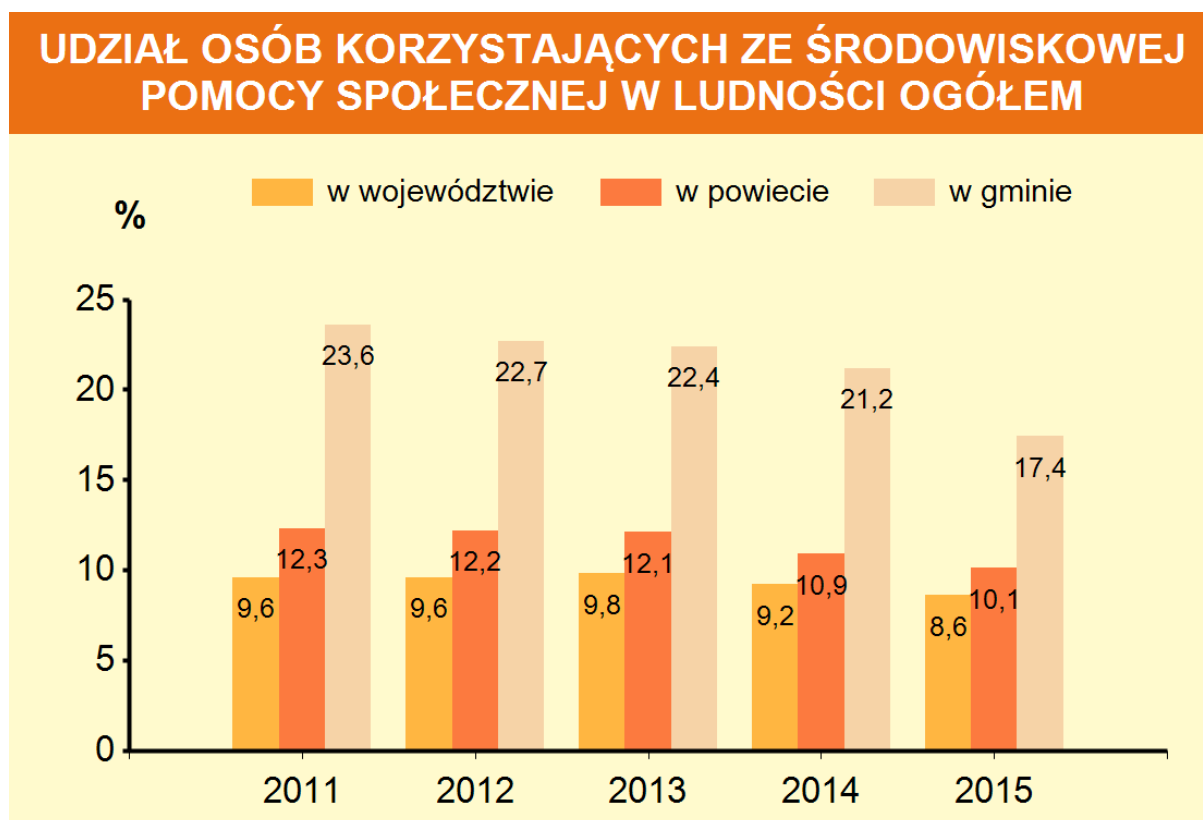
- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej - dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz.163 ze zmianami).

Elementem najbardziej istotnym w procesie wyboru obszaru i określania miejsc mających największe problemy społeczne jest analiza danych dotyczących osób korzystających z różnych form pomocy społecznej. Jest to szczególnie istotne ze względu na istniejącą dużą różnicę pomiędzy liczbą osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w ludności ogółem na terenie gminy w odniesieniu do ludności ogółem a średnią dla województwa i kraju.

Wykres 16

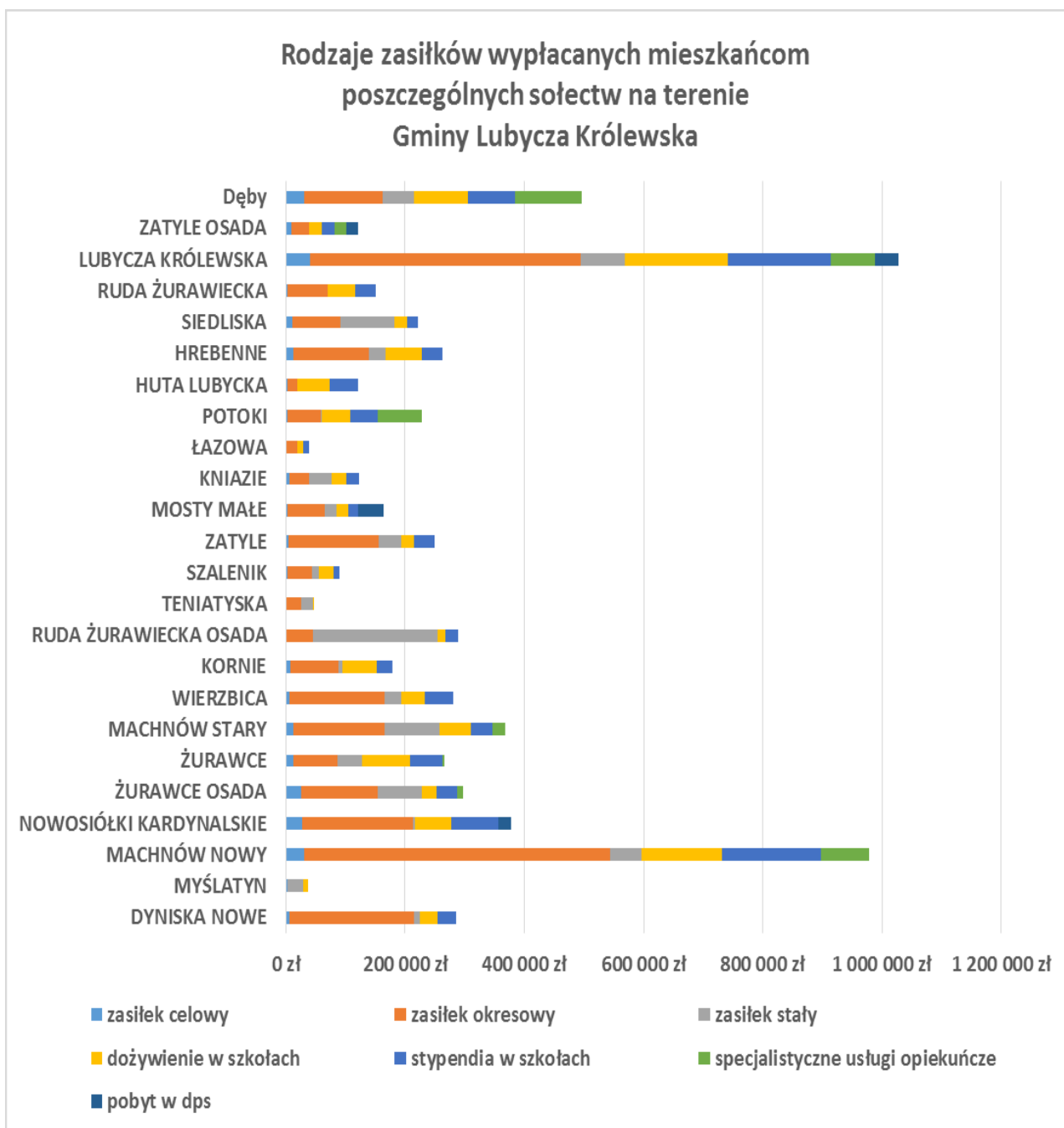

Źródło: GUS, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016

Kolejny wykres przedstawia rodzaje i wysokości poszczególnych form wsparcia wypłacone mieszkańcom poszczególnych sołectw. W każdym przypadku miejscem, w którym kumulują się te kwoty jest Lubycza Królewska, należy również analizując poniższe tabele wziąć pod uwagę dwa sołectwa - Dęby i Zatyle Osada, które obecnie stanowią część miasta. To w znacznym stopniu podnosi wartości poszczególnych kwot wypłacanych mieszkańcom na terenie Miasta Lubycza Królewska.

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Wykres 17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Analiza pogłębiona

Analizując kwestie społeczne należy zwrócić uwagę na fakt, że skala ich występowania na terenie całej gminy jest znacznie wyższa, aniżeli dane dla powiatu czy województwa.

Przy pogłębionej diagnozie, która miała na celu wskazanie obszarów zdegradowanych wzięto pod uwagę następujące wskaźniki (ze względu na istotne znaczenie społeczne ich minimalizacji działaniami realizowanymi w ramach LPR):

- liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w %
- liczba organizacji społecznych na 100 mieszkańców
- liczba osób w rodzinie objętych wsparciem asystenta rodziny na 100 mieszkańców w %
- liczba rodzin korzystających z zasiłku okresowego na 100 mieszkańców w %
- liczba rodzin korzystających z zasiłku stałego na 100 mieszkańców w %
- liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z różnych form wsparcia GOPS na 100 mieszkańców w %

Dane dotyczące analizy pogłębionej, zawarte w tabeli poniżej (tabela 1) zostały udostępnione przez: Powiatowy Urząd Pracy (dane dotyczące liczby osób bezrobotnych w rozbiciu na sołectwa i ulice miasta Lubycza Królewska), Ośrodek Pomocy Społecznej (dane dotyczące osób/rodzin korzystających z różnych form wsparcia OPS) oraz Urząd Miejski – baza organizacji społecznych (stowarzyszenia, fundacje, Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne, kluby sportowe, zespoły śpiewacze), zamieszczona na stronie urzędu i aktualizowana dwa razy do roku.

Analizując dane zaznaczono kolorem te wskaźniki, których wartość przewyższała średnią wartość dla gminy, Wyjątkiem jest wskaźnik organizacji na 100 mieszkańców, gdzie zaznaczono wartości mniejsze od średniej dla gminy, jako te, które wskazują zbyt małą aktywność mieszkańców.

Następnym krokiem, było wskazanie obszarów/sołectw, w których występowanie wskaźników negatywnych jest największe (tabela 2).

Załącznik 1. Diagnoza problemów społecznych obszaru Gminy Lubycza Królewska

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców	Liczba bezrobotnych	Liczba organizacji społecznych	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba rodzin korzystających z zasiłku okresowego	Liczba rodzin korzystających z zasiłku stałego	Liczba długotrwale bezrobotnych z korzystających z różnych form wsparcia GOPS	wskaźnik: liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w %	wskaźnik: liczba organizacji społecznych na 100 mieszkańców	wskaźnik: liczba osób w rodzinie objętych wsparciem asystenta rodziny na 100 mieszkańców w %	wskaźnik: liczba rodzin korzystających z zasiłku okresowego na 100 mieszkańców w %	wskaźnik: liczba rodzin korzystających z zasiłku stałego na 100 mieszkańców w %	wskaźnik: liczba długotrwale bezrobotnych z korzystających z różnych form wsparcia GOPS na 100 mieszkańców w %
1.	Dyniska Nowe	155	21	2	0	9	2	14	13,5	1,3	0,0	5,8	1,3	9,0
2.	Hrebenne	303	18	2	0	5	1	10	5,9	0,7	0,0	1,7	0,3	3,3
3.	Huta Lubycka	139	0	2	0	2	0	0	0,0	1,4	0,0	1,4	0,0	0,0
4.	Kniazie	72	6	1	0	2	2	1	8,3	1,4	0,0	2,8	2,8	1,4
5.	Kornie	142	11	1	0	10	0	9	7,7	0,7	0,0	7,0	0,0	6,3
6.	Lubycza Królewska	2472	221	19	20	43	10	64	8,9	0,8	0,8	1,7	0,4	2,6
	Północ	1426	144	6	20	33	7	52	10,1	0,4	1,4	2,3	0,5	3,6
	Południe	1046	77	13	0	10	3	12	7,4	1,2	0,0	1,0	0,3	1,1
7.	Łazowa	223	17	1	0	0	0	1	7,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
8.	Machnów Nowy	786	105	5	0	27	2	32	13,4	0,6	0,0	3,4	0,3	4,1
9.	Machnów Stary	236	21	1	0	7	4	8	8,9	0,4	0,0	3,0	1,7	3,4
10.	Mosty Małe	68	7	1	0	4	1	4	10,3	1,5	0,0	5,9	1,5	5,9
11.	Myślatyn	27	1	0	0	0	1	0	3,7	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0
12.	Nowosiółki Kardynalskie	105	24	1	0	7	1	11	22,9	1,0	0,0	6,7	1,0	10,5

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

13.	Potoki	160	6	1	0	3	1	1	3,8	0,6	0,0	1,9	0,6	0,6
14.	Ruda Żurawiecka	230	16	2	0	5	0	3	7,0	0,9	0,0	2,2	0,0	1,3
15.	Ruda Żurawiecka- Osada	116	16	2	0	2	0	3	13,8	1,7	0,0	1,7	0,0	2,6
16.	Siedliska	264	7	4	0	8	5	10	2,7	1,5	0,0	3,0	1,9	3,8
17.	Szalenik	144	13	1	0	2	1	3	9,0	0,7	0,0	1,4	0,7	2,1
18.	Teniatyska	59	2	1	0	2	1	2	3,4	1,7	0,0	3,4	1,7	3,4
19.	Wierzbica	179	15	1	3	9	1	11	8,4	0,6	1,7	5,0	0,6	6,1
20.	Zatyle	132	15	1	17	4	2	8	11,4	0,8	12,9	3,0	1,5	6,1
21.	Żurawce	398	21	3	0	5	2	3	5,3	0,8	0,0	1,3	0,5	0,8
22.	Żurawce- Osada	157	10	1	0	9	4	8	6,4	0,6	0,0	5,7	2,5	5,1
Ogółem		6567	496	52	5	165	41	206	7,6	0,8	0,1	2,5	0,8	3,1

Tabela 1, opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tomaszowie Lubelskim, UM w Lubyczy Królewskiej, OPS w Lubyczy Królewskiej

LP	Nazwa analizowanego obszaru	Wartość wskaźnika						Liczba wskaźników negatywnych
1.	Dyniska Nowe	13,5	1,3	0,0	5,8	1,3	9,0	4
2.	Hrebenne	5,9	0,7	0,0	1,7	0,3	3,3	2
3.	Huta Lubycza	0,0	1,4	0,0	1,4	0,0	0,0	0
4.	Kniazie	8,3	1,4	0,0	2,8	2,8	1,4	3
5.	Kornie	7,7	0,7	0,0	7,0	0,0	6,3	4
6.	Lubycza Królewska	8,9	0,8	0,8	1,7	0,4	2,6	3
	Północ	10,1	0,4	1,4	2,3	0,5	3,6	5
	Południe	7,4	1,2	0,0	1,0	0,3	1,1	0
7.	Łazowa	7,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	2
8.	Machnów Nowy	13,4	0,6	0,0	3,4	0,3	4,1	3
9.	Machnów Stary	8,9	0,4	0,0	3,0	1,7	3,4	5
10.	Mosty Małe	10,3	1,5	0,0	5,9	1,5	5,9	4
11.	Myślatyn	3,7	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	2
12.	Nowosiółki Kardynalskie	22,9	1,0	0,0	6,7	1,0	10,5	4
13.	Potoki	3,8	0,6	0,0	1,9	0,6	0,6	1
14.	Ruda Żurawiecka	7,0	0,9	0,0	2,2	0,0	1,3	0
15.	Ruda Żurawiecka-Osada	13,8	1,7	0,0	1,7	0,0	2,6	1
16.	Siedliska	2,7	1,5	0,0	3,0	1,9	3,8	3
17.	Szalenik	9,0	0,7	0,0	1,4	0,7	2,1	2
18.	Teniatyska	3,4	1,7	0,0	3,4	1,7	3,4	3
19.	Wierzbica	8,4	0,6	1,7	5,0	0,6	6,1	5
20.	Zatyle	11,4	0,8	12,9	3,0	1,5	6,1	4
21.	Żurawce	5,3	0,8	0,0	1,3	0,5	0,8	0
22.	Żurawce-Osada	6,4	0,6	0,0	5,7	2,5	5,1	4
Średnia dla Gminy		7,6	0,8	0,1	2,5	0,8	3,1	

Tabela 2, opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tomaszowie Lubelskim, UM w Lubyczy Królewskiej, OPS w Lubyczy Królewskiej

Diagnoza problemów społecznych Gminy Lubycza Królewska

Wsparcie oferowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w formie asystenta rodziny, występowało tylko w „Północnej” części Miasta Lubycza Królewska oraz w Wierzbicy i Zatyłu.

- Lubycza Północ – 3 rodziny (łącznie 20 osób)
- Zatyły – 2 rodziny (łącznie 17 osób)
- Wierzbica 1 rodzina (łącznie 3 osoby)

Wskaźnik ten występuje w dwóch na 3 obszary o największej liczbie wskaźników negatywnych (Lubycza Północ i Wierzbica).

Następnym wskaźnikiem, który jest bardzo istotny, ponieważ obrazuje poziom aktywności społecznej to liczba organizacji społecznych na terenie poszczególnych sołectw, wskaźnik ten jest najniższy w dwóch z trzech obszarów o najwyższym natężeniu wskaźników negatywnych – w Lubyczy Północ oraz w Wierzbicy, są to miejsca, w których aktywność jest najmniejsza.

Kolejnym elementem, który nie podlegał analizie wskaźnikowej, jest liczba wydanych Niebieskich Kart. Niebieska Karta jest procedurą, która może zostać zainicjowana przez Policję, Oświatę, Służbę Zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej lub Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dotyczy ona członków rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Co ważne, założenie Niebieskiej Karty nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania karnego, ale w przypadku gdy ofiara zdecyduje się złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa może ona zostać wykorzystana jako dowód procesowy.

Założenie Niebieskiej Karty jest informacją dla służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, że w danej rodzinie dochodzi do aktów przemocy. W związku z tym służby te mają określone obowiązki. Przede wszystkim przy Ośrodku Pomocy Społecznej zostaje powołany zespół, który ma opracować strategię rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. Poza tym dzielnicowy ma obowiązek nie później niż w ciągu 7 dni od założenia Karty skontaktować się z daną rodziną. Jest zobligowany do rozpoznania sytuacji i jej systematycznego monitorowania, a także do udzielania pomocy w trakcie comiesięcznych wizyt. Liczba Niebieskich kart założonych w 2015 roku przedstawia się następująco (sołectwa/obszary, w których występuje problem):

- Dyniska Nowe – 1 karta (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,65)
- Hrebenne – 3 karty (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,99)
- Kniazie – 1 karta (wskaźnik na 100 mieszkańców – 1,38)
- Kornie – 1 karta (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,70)
- Lubycza Królewska Północ – 7 kart (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,49)
- Lubycza Królewska Południe – 2 karty (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,19)
- Machnów Nowy – 3 karty (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,38)
- Żurawce – 1 karta (wskaźnik na 100 mieszkańców – 0,25)

Łącznie w 2015 roku założono 19 Niebieskich Kart, wskaźnik dla gminy wynosi 0,29. Wartości powyżej tego wskaźnika są w jednym z obszarów o najwyższym natężeniu wskaźników negatywnych - Lubycza Północ. Jest to kolejny wskaźnik potwierdzający, że jest to obszar wymagający działań minimalizujących te zjawiska.